

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

Н. І. Царевська

НОВА
ПОЧАТКОВА
ШКОЛА

ЧИТАЙКО

Тестові
завдання

Загадки, ребуси,
кросворди

Завдання для
самоконтролю

Словник
термінів

Пам'ятки

Кольорова
вкладка для
розвитку
мовлення

ЗОШИТ З ЧИТАННЯ
До підручника О. Я. Савченко

Для шкіл з українською мовою навчання

2
клас

Безкоштовно
додається

ПОМІЧНИК
ЮНОГО ЧИТАЧА

ЛІТ

В РІДНІЙ ШКОЛІ — РІДНЕ СЛОВО

НАЧЕ ВУЛИК НАША ШКОЛА

- 1 Розкажи, що із чим порівнює Дмитро Павличко у вірші «Школа»? З'єднай стрілками слова-порівняння.

ШКОЛА

ВУЛИК

УЧНІ

БДЖОЛИ

- 2 Добери рими за зразком.

ШКОЛА — ДОВКОЛА _____

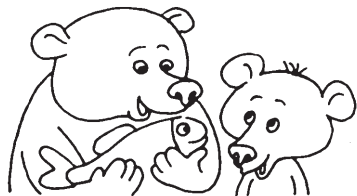
ДІТИ — КВІТИ _____

РІЙ — МРІЙ _____

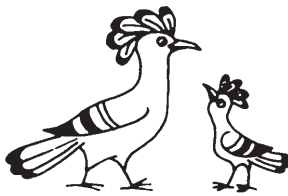
- 3 Запиши пропущене слово.

Не бачить, не чує, щаслива, мудра, жартівлива — це _____

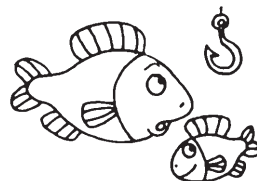
- 4 Доведи, що твір Володимира Фетисова «Хто чого вчиться» — вірш. Встав пропущені букви.

ЗВ__РІ

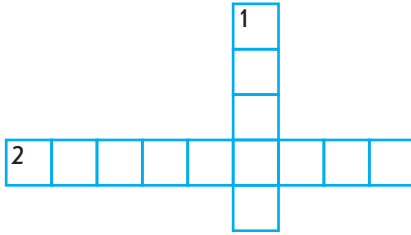
ПТ__ЦІ

Р__БИ

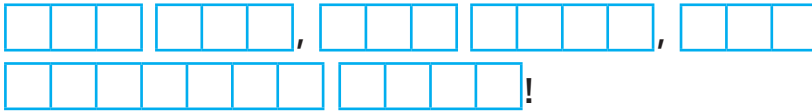
Аби розум, щастя буде.

5 Розгадай загадки. Відгадки запиши.

- 1) В'ється, стука молоток,
Поправляє нам садок.
- 2) Маленький, сіренький
по гаях літає,
уночі співає.

6 Знайди у вірші Марії Чумарної «Хто сьогодні зірка в класі?» рядок за схемою:

Заповни клітинки словами. Якщо бажаєш, щоб усі твої однокласники були зірочками, — зафарбуй клітинки олівцем улюбленого кольору.

7 Передай за допомогою кольору своє ставлення до Сашка з оповідання Лариси Вахненої «Кордон»:

на початку твору —

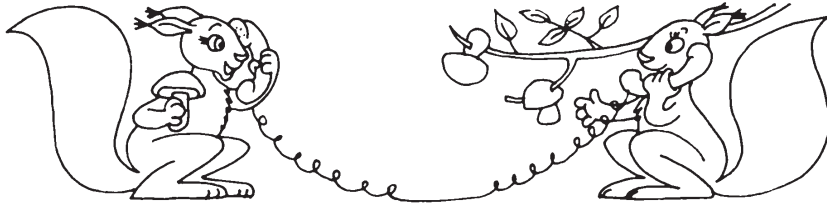
у кінці твору —

8 Укажи цифрами послідовність дій у творі Василя Сухомлинського «Як Наталя у лисиці хитринку купила».

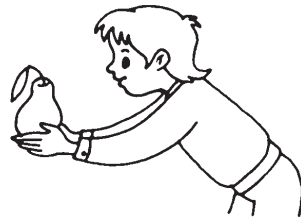
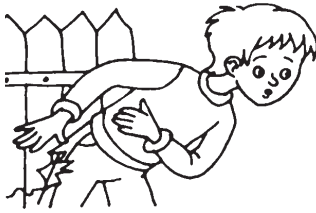
- Наталочка червоніє від сорому.
- Лисиця продає хитринки.
- Дерев'яна дівчинка зникає.
- Наталя купує хитринку.
- Наталочка відмовляється вчити уроки.

- 9 Як ти гадаєш, про що розмовляють білочки? Склади за малюнком діалог. Використай питання з вірша Грицька Бойко «Ділові розмови».

- 10 Кому з головних героїв оповідання Надії Кулик «Ромасеве яблуко і Петрикова груша» ти подарував би ці квіти? Чому? З'ясуй, хто з намальованих хлопчиків Петрик, а хто — Ромась. Підпиши імена хлопчиків.

- 11 Відгадай загадки та запиши відгадки.

* * *

Я ловлю комах, жучків,
Їм біленьких черв'ячків,
В теплий край я не літаю:
Під стріхою хату маю.

«Цвірінь» — сів я на хлівець,
Зовуть мене _____.

* * *

Хто з хвостиком і вушками?

У кого лапки з подушками?

Як ступа, ніхто не чує.

Тихо, крадучись, полює.

І маленькі сірі мишки

Утікають геть від _____.

Героями якого твору є ці тварини? Знайди їх зображення на кольоровій вкладці.

- 12 Яким, на твою думку, є горобець із казки «Сильніше за силу»? Підкресли відповідні слова.

РОЗУМНИЙ

МАЛЕНЬКИЙ

ДУЖИЙ

СПРИТНИЙ

РОЗСУДЛИВИЙ

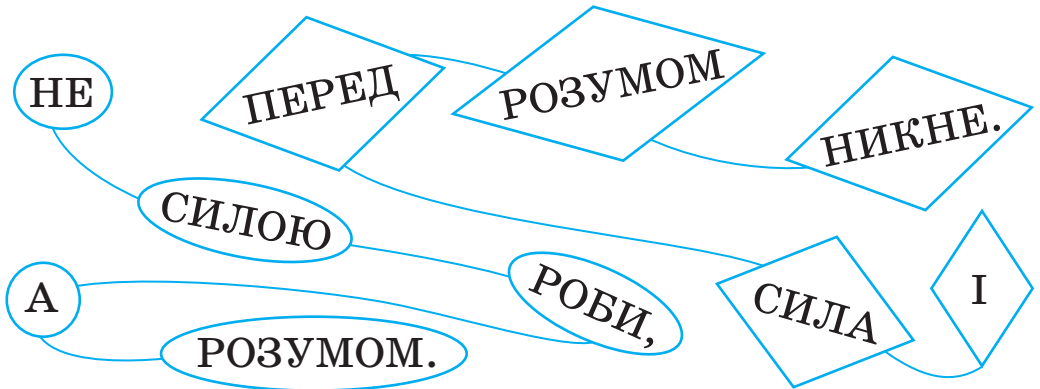
ХИТРИЙ

ДОБРИЙ

САМОВПЕВНЕНИЙ

СИЛЬНИЙ

- 13 Поміркуй, що сильніше, ніж сила. Прочитай прислів'я.

Не кажи — не вмю, а кажи — навчусь!

...»

ш клас; наша школа.

кола» — це ...

ош; казка.

розповідається у творі ...

»;

олі»;

вору ...

яблуко і Петрикова

он»;

ть совісті» належать ...

озум ...

РОЗВИВАЙСЯ, ЗВЕСЕЛЯЙСЯ, МОЯ РІДНА МОВО...

- 1 Випиши з колискових пісень, записаних Миколою Сингаївським, пестливі слова.

- 2 Прочитай українську дитячу пісеньку «Кукуріку, півнику». З чого зроблена хатка півника? Укажи стрілками.

ДЕРЕВО —

З М'ЯТИ

КРОКВИ —

З ЛОБОДИ

ЛАТИ —

З МОРКВИ

- 3 За поданими нижче словами й словосполученнями згадай і запиши назву твору.

Останній місяць осені, «листя падає», «падолист», сільські сходини, не встигнеш прокинутись — уже вечоріє.

- 4 Про що діти вчилися розповідати в оповіданні Василя Сухомлинського «Я хочу сказати своє слово»? Впиши пропущене слово.

_____ сумне, тривожне, зажурене, холодне, чисте, синє, ласкаве, голубе. Воно грало, трепетало, дихало, як жива істота.

- 5 Продовж висловлювання.
З оповідання Андрія М'ястківського «Неня» я дізнався про ...

- 6 З'єднай стрілкою рядки з назвою відповідного жанру.

Прислів'я

Мила Мила мишку милом,
Мила мило упустила.
Упустила Мила мило,
Мишку милом не домила.

Скоромовка

Плавала, купалася,
сухенькою зосталася. (Качка.)

Загадка

Маєш голову, май же і розум.

Лічилка

Раз, два, три, чотири –
Кицю грамоти учили:

Не читати, не писати,
А за мишками ганяти.

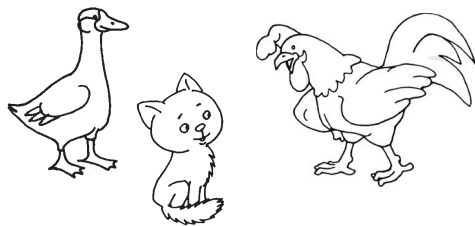
7 Розфарбуй слова, характерні для колискових пісень.

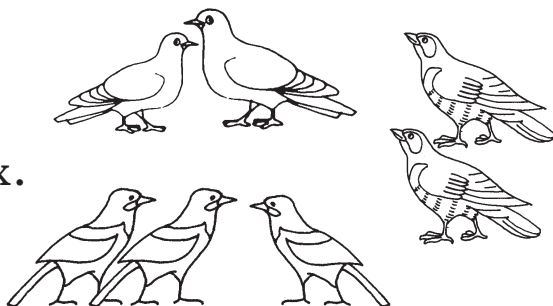
Знайди на кольоровій вкладці малюнок до колискової.

8 Укажи стрілкою, про кого згадується в колискових піснях:

... ходить по горі,
носить сон у рукаві.

... сіли на воротах
в червоних чоботях.

9 Віднови колискову пісню: цифрами познач послідовність рядків.

- 1 Ой ну, люлі, люлі!
- 2 Прилинули гулі
- 3 Та й сіли на люлі.
- Стали думати-гадати
- А третю — щасливу.
- Другу квітку — дрімливу,
- Дали їй три квіточки:
- Чим дитину дарувати.
- Одну квітку — сонливу,

10 Про кого йдеться? Віднови за допомогою малюнків текст української народної пісеньки.

— Добрий вечір, _____,

Куди йдеш?

Скажи мені правдоньку,

Де живеш?

— Отут живу в хатонці

Край води,

А ти туди, _____, не ходи!

11 Прочитай. Визнач жанр твору. Перечитай кілька разів, дотримуючи правильної вимови. Повтори з пам'яті.

Летів горобчик, сів на стовпчик,

А біг хлопчик — утік горобчик.

- 12 Відгадай загадки. Знайди на кольоровій вкладці малюнок-відгадку. Спробуй скласти свою загадку про тварину.

В мене шубка з колючок,
В мене сіра спинка,
Ніс, як чорний п'ятачок,
Очі — намистинки.

* * *

Жовтенькі клубочки
Ходять біля мами квочки.

* * *

- 13 Прочитай твори. Визнач і запиши жанр кожного з них. Знайди на кольоровій вкладці відповідні малюнки. Розкажи про героїв за малюнками.

Тікав заєць через міст,
Довгі вуха, куций хвіст.
А ти далі не тікай,
Рахувати починай.
Раз, два, три — вийди ти.

* * *

Маленький хлопчик
У сірій свитинці
По дворах стрибає,
Крихти збирає.

* * *

Ходить квочка
Коло кілочка,
Водить діточок
Коло квіточок.
Квок, квок,
Золотий клубок.

* * *

Раз, два, три, чотири,
Козі дзвоника вчепили.
Коза бігає, кричить,
Просить дзвоник відчепить.

* * *

Чапа чапля через річку,
В чаплі чорні черевички.

Перевір себе

- 1 Назва теми: «Розвивайся, звеселяйся, моя рідна...»
 школо; мово; Батьківщино.
- 2 Твір «Добрий вечір, зайчику» — це ...
 українська дитяча пісенька;
 дитяча народна гра;
 українська народна казка.
- 3 Автор слів «Слово-мама, слово-татко і маленьке словенятко» — ...
 Надія Кир'ян;
 Лідія Компанієць;
 Олена Пчілка.
- 4 Хлопчика з оповідання Андрія М'ястківського «Неня» звать ...
 Дмитрик; Демид; Дениско.
- 5 Продовж висловлювання.
В серці ніжну і погідну збережу я ...
 мову рідну; землю рідну; хату рідну.
- 6 Колискові пісеньки співають, коли ...
 присипляють дитину;
 щось схвалюють, інше засуджують;
 визначають роль і місце в колективній грі кожного учасника.

КАЗКА ВЧИТЬ, ЯК НА СВІТІ ЖИТЬ

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ КАЗКИ

1 У якому порядку герої казки «Рукавичка» оселилися в дідовій рукавичці?

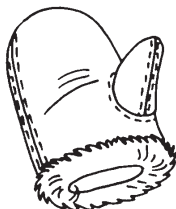
Познач цифрами.

ЖАБКА

ЛИСИЧКА

МИШКА

ВОВК

ЗАЙЧИК

ВЕДМІДЬ

КАБАН

2 Впиши в клітинки імена героїв казки. Склади слово з букв у виділених клітинках.

М И Ш К А -

Ж А Б К А -

К А Б А Н -

Л И С И Ч К А -

З А Й Ч И К -

В Е Д М І Д Ь -

В О В Ч И К -

3 У чому народна мудрість казки «Рукавичка»? Про що йдеться? Обери прислів'я, яке найбільше підходить до казки.

- З добрими людьми завжди згоди можна дійти.
- Добре тому, хто у своєму дому.
- Треба нахилитися, щоб з криниці води напиться.

4 Який герой і в якій казці виконував такі дії? Запиши.

Назва казки _____

Поверталася, зустріла, привіталася, схитрувала, підскочила, побігла. _____

Побачив, привітався, згорнувся, засопів, відповів, запитав, розгорнувся, потунав далі.

5 Запиши риси характеру, притаманні кожному герою. Хто в казці сміливий, хитрий, відважний, підступний, мудрий, справедливий, кмітливий?

Лисиця _____.

Їжак _____.

6 Доповни речення словами з української народної казки «Цап і баран».

Баран був дужий, та _____,
а цап — сміливий, та не _____.

Стали вовки думати-гадати, як би цапа та барана _____.

Цап та баран безпечно пішли, зробили собі курінь та й _____.

- 7 Обери, які риси характеру виявили цап і баран.
Рішучість, безпечність, хоробрість, витривалість, наполегливість, кмітливість.

- 8 Поміркуй і скажи: чого вчить казка, яким треба бути?

- 9 Вкажи цифрами послідовність дій півника з казки «Півник і двоє мишенят».

- Відніс зерно до млина.
- Знайшов пшеничний колосок.
- Намолотив зерна.
- Намолов борошна.
- Замісив тісто.
- Приніс дров.
- Розпалив у печі.
- Напік пироги.

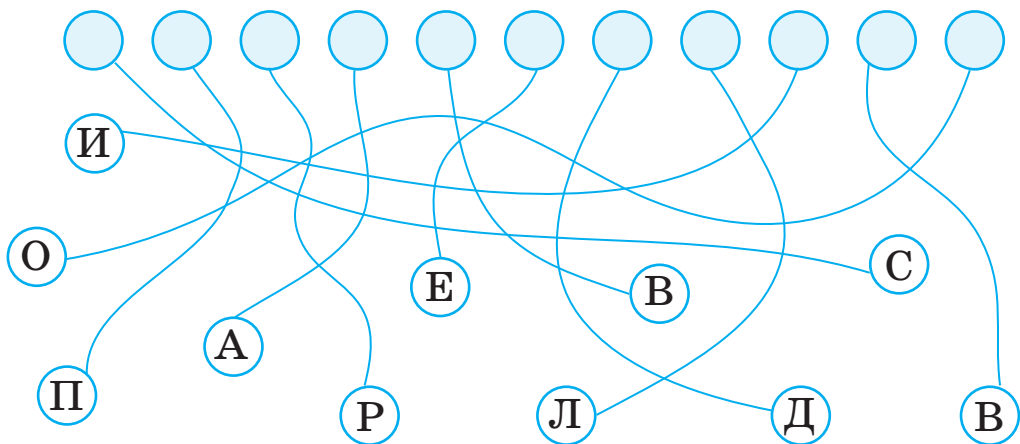
- 10 Запиши слова, якими можна охарактеризувати півника з української народної казки «Півник і двоє мишенят».

- 11 Знайди на кольоровій вкладці малюнки до казки «Півник і двоє мишенят». За малюнками розкажи, яким є півник. Хто з мишенят Круть, а хто Верть? Чи відрізняються поведінкою мишенята одне від одного?
-
-

- 12 Знайди та розфарбуй у клітинках слова: які позначають дії мишенят — червоним кольором; які позначають дії півника — жовтим.

К	У	С	Л	І	В	А	Л	И	Д	А
М	О	Л	О	Т	И	В	Т	А	Н	И
О	В	И	С	І	М	И	Л	А	В	Ю
Н	О	В	А	П	І	К	Н	А	Д	О
А	К	Р	У	Т	И	Л	И	С	Ь	У
Н	А	Ь	С	И	Л	І	Т	Р	Е	В

- 13 Розшифруй слово та поміркуй, чи згоден ти з вчинком півника.

Перевір себе

1 Назва теми: «Українські народні...»

прислів'я; ігри; казки.

2 Дійові особи української народної казки «Рукавичка»:

мишка, жабка, заєць, лисиця, вовк, ведмідь;
 жабка, метелик, горобець, лисиця, заєць;
 мишка, жабка, зайчик, лисичка, вовк, кабан, ведмідь.

3 Мишенят із казки «Півник і двоє мишенят» звали ...

Круть і Верть;
 Шкряботушки;
 Мишеня і Мишенятко.

4 Слова: *Їжачок ішов лісочком.*

Вмить згорнувся він клубочком.

А лисичка походила

Й їжачка того не з'їла.

можна віднести до української народної казки:

«Цап і баран»;
 «Лисиця та їжак»;
 «Рукавичка».

5 Слова: *грайливі, смішні, веселі, ледачі* — характеризують ...

лисицю та їжака; цапа і барана; мишенят.

6 Українські народні казки: «Рукавичка», «Лисиця та їжак», «Цап і баран», «Півник і двоє мишенят» — про ...

людей; тварин; рослини.

КАЗКИ НАРОДІВ ЄВРОПИ

- 1 Прочитай російську народну казку «Лисичка». Дай відповіді на запитання.
 - 1) Хто є героями цієї казки?
 - 2) Куди поїхав дід?
 - 3) Навіщо лисичка прикинулася мертвою?
 - 4) Як учинив дід, коли побачив лисичку?
 - 5) Що викидала лисичка із саней?
 - 6) Що привіз дід бабі?

- 2 Знайди на кольоровій вкладці малюнки до казки «Лисичка». Розклади їх у правильній послідовності. Перекажи казку за малюнками.

- 3 Розшифруй прислів'я та поміркуй, до кого з героїв казки відноситься кожне.

Дурень думкою багатіє.

ЛИСИЦЯ

Вийшов сухим з води.

Пошив у дурні.

ВОВК

Виріс, та ума не виніс.

- 4 Запиши, які риси властиві героям казки.

Лисиця _____

Вовк _____

- 5 Поміркуй, чого вчить казка «Лисичка».

- 6 Прочитай білоруську народну казку «Легкий хліб». Спробуй доповнити розповідь косаря про те, звідки береться хліб.

Треба землю зорати, заборонувати, посіяти жито, дочекатися, доки жито зійде, зиму перезимує ...

- 7 Добери заголовок до кожної частини болгарської народної казки «Виноградар і змія».

Склади план тексту. Перекажи казку за складеним планом.

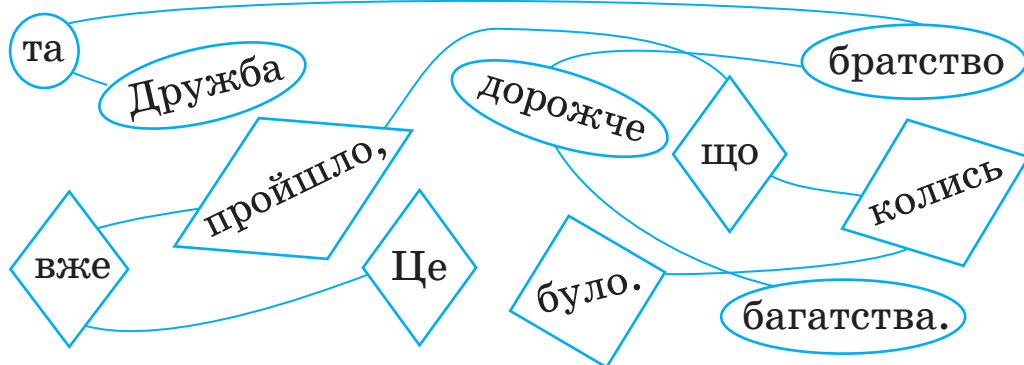
I частина _____

II частина _____

III частина _____

План

- 8 Розшифруй прислів'я.

- 9 Поміркуй, чому завжди слід думати про наслідки.
- 10 Познач «+» речення із чеської народної казки «Собаки, коти та миші» .
- Зроду-віку собака чесно служив своєму хазяїнові.
- Коти ніколи не заздрили собакам.
- Коти вкрали грамоту.
- Миші грамоти не їли.
- Миші не могли повернути грамоти.
- Велика війна триває й досі.
- 11 Знайди та розфарбуй назви птахів, які є героями казки «Сорочаче гніздо».

Л	Ь	Ц	Е	Б	О	Р	О	Г
У	С	О	Р	О	К	А	Н	О
Н	Я	Ц	И	Л	Р	О	Г	У
Р	А	С	И	П	А	К	О	Н
К	У	Д	Р	І	З	Д	А	М

- 12 Поясни, чому пташки в'ють гнізда по-різному.

- 13 Прочитай прислів'я. Як ти його зрозумів? Коли доречно так казати?

Свого розуму не вставиш.

Перевір себе

- 1 Назва теми: «Казки народів ...»
 Європи; Азії; України.

- 2 Твір «Лисичка» — це ...
 українська народна казка;
 російська народна казка;
 білоруська народна казка.

- 3 У казці «Легкий хліб» косар розмовляє...
 з лисицею;
 з ведмедем;
 з вовком.

- 4 Слова *Коли щось робиш, думай і про наслідки* є головною думкою казки ...
 «Легкий хліб»;
 «Виноградар і змія»;
 «Собаки, коти та миші».

- 5 Майстер вити гніздо — ...
 дрізд;
 сорока;
 сова.

- 6 Тяма — це ...
 кмітливість;
 сумлінність;
 наполегливість.

НЕМА БЕЗ КОРЕНЯ РОСЛИНИ, А НАС, ЛЮДЕЙ, БЕЗ БАТЬКІВЩИНИ

РІДНА ДОМІВКА, РІДНА СІМ'Я — ТУТ ВИРОСТАЄ ДОЛЯ МОЯ

1 Родина в пісні «Роде наш красний» порівнюється з ...

- ялиною;
- калиною;
- горобиною.

2 Встав пропущені букви в слова з вірша «В цьому дворку, як у вінку». З'єднай стрілкою частини порівняння.

В дв_р_у,	як в_н_г_ад
г_с_о_ар,	як к_л_н_
г_с_о_иня,	як у в_нку
с_ни,	як к_і_о_ки
д_чки,	як с_к_л_

3 Прочитай прислів'я. Поясни його зміст. Знайди відповідний малюнок на кольоровій вкладці.

ЛЮДИНА

БЕЗ

ВІТЧИЗНИ,

БЕЗ

ПІСНІ.

СОЛОВЕЙ

ЯК

- 4 Прочитай слова з лічилки «Сім». Кого із сімейки не згадано? Допиши.

Мама, тато, бабуся, брат, я,

- 5 Перекажи твір Василя Сухомлинського «Тетянка усміхається» від імені хлопчика Тимка. Використай опорні слова: велика радість, сестричка Тетянка, мама, ведмедик, щоранку, усміхнулася, тато, люди.

- 6 До якого слова в тексті Володимира Лучука «Тільки мама» антонімом є слово *різкий*, а синонімом — слово *ніжний*? _____

- 7 Знайди та виправ помилки в таблиці.

Текст	«Бабусяна радість»
Автор	Галина Могильницька
За жанром	Оповідання
Тип тексту	Розповідь
Персонажі	Дівчинка, бабуся

- 8 Прочитай оповідання Василя Чухліба «Повінь». Із чим порівнюються гніздо й острівець? Запиши.

Гніздо — _____

Острівець — _____

9 Вкажи цифрами, у якій послідовності діяли персонажі оповідання Анатолія Григорука «Молодець проти овець».

- Усе це з вікна Денискова сестричка Мар'янка бачила.
- Вискочив з буди завжди сонний пес Кудлай і хрипким сердитим голосом — гав! — на весь куток.
- А там мишеня сиділо.
- А цапок байдужісінько скубе траву, ніби не до нього й мова.
- Вийшов Дениско на двір.

10 Доповни речення з твору Андрія М'ястківського «Казка про яблуню».

На узліссі, біля рову, кучеряве, як вільце, зеленіло _____.

Із _____ я зросло.

Через років сім чи вісім станеш _____ в лісі!

І зроста, як _____ хотів, _____ семи сортів.

11 Склади казку за змістом вірша Анатолія Костецького «Хвостата мова» та поданим початком.

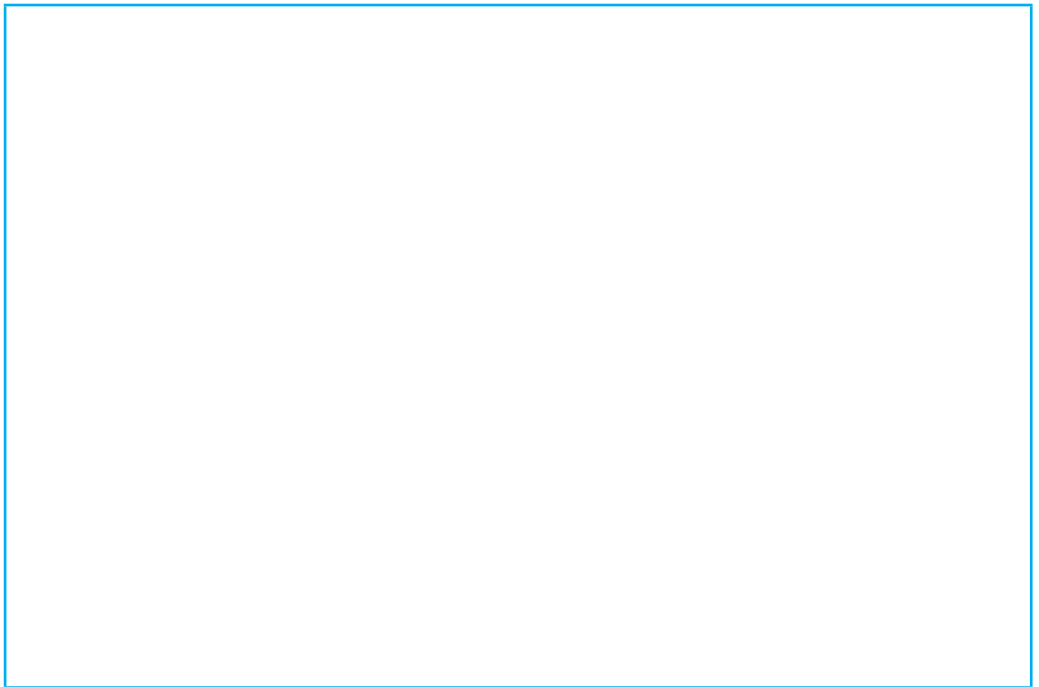
Жили собі...

- 12 Придумай продовження оповідання Василя Сухомлинського «Покинуте кошеня». Запиши план переказу продовження тексту.

План

- 13 Зроби малюнок до вірша Надії Кир'ян «Ми в цьому світі не самі». Перекажи зміст вірша за своїм малюнком.

Перевір себе

- 1 Назва теми: «Рідна домівка, рідна сім'я — тут виростає доля ...»
 твоя; наша; моя.
- 2 Текст «Роде наш красний» — це ...
 пісня;
 казка;
 оповідання.
- 3 Родину в оповіданні «Тетянка усміхається» ...
 можна назвати щасливою;
 не можна назвати щасливою.
- 4 Герої оповідання Василя Чухліба «Повінь» врятували ...
 їжака;
 зайця;
 білочку.
- 5 Наш Дениско молодець проти...
 овець;
 мишки;
 тварин.
- 6 Слова *Наталочка не сказала ні слова, а взяла кошеня й понесла додому взято з твору...*
 «Хвостата мова»;
 «Ми в цьому світі не самі»;
 «Покинуте кошеня».

- 3 Прочитай текст Василя Скуратівського «Калина». З'єднай стрілкою початок і кінець кожного речення.

Рослина-символ
України — ...

... заморозки.

Не ламайте калину,
бо накличете...

... калина.

Калина цвіте, коли
відходять ...

... мороз.

- 4 До кого звертається Степан Жупанин у вірші «Буду я природі другом»? Запиши.

«Зеленій, живи!» — _____

«Мира, щастя!» — _____

- 5 Прочитай казку «Калинка». До кожної частини казки добери та запиши заголовок. Перекажи твір.

I частина _____

II частина _____

III частина _____

IV частина _____

- 6 Відгадай загадку. Розкажи про слово-відгадку.

Виріс у полі на добрій землі,
місце почесне зайняв на столі. (Хліб.)

- 7 Перекажи зміст вірша Дмитра Павличка «Де найкраще місце на землі» від імені сонця.

Перевір себе

- 1 Назва теми: «Добридень тобі, ...»
 - земле моя!;
 - Україно моя!;
 - Батьківщино моя!.

- 2 Давній народ, який селився над Дніпром, називався ...
 - киянами;
 - полянами;
 - древлянами.

- 3 Дівчинка Калинка посадила край шляху ...
 - вербу;
 - тополю;
 - калину.

- 4 Калина — рослина-символ ...
 - росіян;
 - канадців;
 - українців.

- 5 Срібною рососою вмивалося ...
 - сонечко;
 - зерно;
 - поле.

- 6 У вірші Дмитра Павличка «Де найкраще місце на землі» ведеться діалог між поетом та ...
 - птахом;
 - сонцем;
 - хмарою.

ЗИМОНЬКО-СНІГУРОНЬКО, НАША БІЛОГРУДОЧКО...

1 Заповни таблицю за зразком.

Твір	Автор	Прикмети зими
«Зима йде»	Олександр Копиленко	Оголені віти дерев, вітер, білий килим
«Казкові шати»	Вадим Скомаровський	Запорошені снігом дерева
«Веселий сніг»	Оксана Сенатович	_____
«Синички на снігу»	Ліна Костенко	_____
«Крихта хліба»	Анатолій Качан	_____

2 Яка головна думка двох творів з назвою «Ялинка»? Запиши.

3 Відгадай загадки та впиши «зимові» слова у клітинки кросворда. Прочитай слово у кольоровому стовпчику.

* * *

У зимову веселу пору
Ми кращі друзі дітвори.
Вивозять діти нас нагору,
А ми веземо їх з гори.

* * *

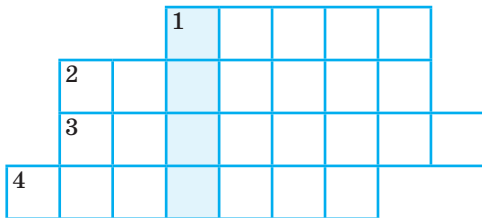
Жовтогруді щибетушки,
Мають чорні капелюшки,
Сірі лапки, білі щічки,
Називаються ...

* * *

Срібна зірка, біла-біла,
На долоню теплу сіла.
І як сіла, то й розтала —
Голуба водиця стала.

* * *

У блакитнім кожушку,
В рожевій сорочці,
В нас зимою у садку
Гуляють, як гості.

Грудень рік кінчає, а зиму починає.

8 Обведи правильні відповіді.

Оповідання «Ялинка» написав
Сергій Носань?

Так Ні

Лісника звать Іван Іванович?

Так Ні

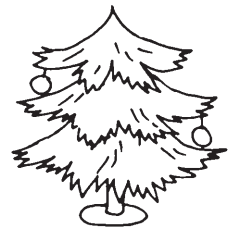
Красунею автор називає берізку?

Так Ні

Чи шкода оповідачеві нищити
ялинку?

Так Ні

9 «Прикрась» ялинку для зайчика
з вірша Олександра Олеся «Ялинка»
новорічними кульками
із «зимовими» словами.

Перевір себе

- 1 У розділі зібрано твори ...
 - про пори року;
 - про зиму;
 - про Новий рік.

- 2 У народі кажуть: «Ніжна, ...»
 - як тополя;
 - як калина;
 - як берізка.

- 3 «Дівчинки Оксани у своїх іменах від нас сховали...»
 - ковзани; лижі; сани.

- 4 У вірші Анатолія Качана «Крихта хліба» синиці ділять зерно ...
 - із снігурями;
 - з горобцями;
 - з воронами.

- 5 Лісника з твору Сергія Носаня «Ялинка» звали...
 - Іван Карпович;
 - Карпо Іванович;
 - Михайло Васильович.

- 6 Слова «Ти ялинку посади, а тоді рубай, ледащо!» — прокричав...
 - хлопчик; автор; зайчик.

ТАРАС ГРИГОРОВИЧ ШЕВЧЕНКО — великий народний поет і художник

- 1 Дай усну відповідь на запитання до тексту Дмитра Кра-
сицького «Тарас Шевченко».

Чому померла мама Тараса?
Як жилося сиротам?
Через що захворів батько?
Що сказав батько Тарасу перед смертю?
Чи помилився він?

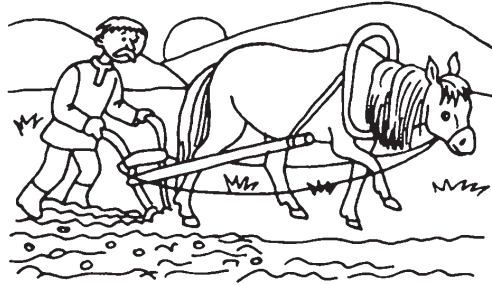
- 2 Прочитай. Які з наведених слів взято з вірша Тараса Шев-
ченка «Світає»? Обведи.

СОЛОВЕЙКО
ЛАСТІВКА
ТОПОЛІ
ЛІС

ВЕРБИ
СОНЦЕ
САДИ
ПОЛЕ

- 3 Впиши в клітинки назви пташок із віршів Тараса Шев-
ченка.

- 4 До якого вірша зроблено цей малюнок? Запиши назви предметів.

- 5 Поєднай пари слів за зразком.

ЛУНА

ПЛЕКАТИ

ЗАПОВІДАТИ

ВИРУШАТИ

ПОМИЛЯТИСЯ

ВЕСЕЛКА

ДИВА

ПТАШКИ

ГАЙ

ГОСПОДАРСТВО

ЗОЗУЛЯ

ЛЕЛЕЯТЬ

ОТПРАВЛЯТЬСЯ

ЗАВЕЩАТЬ

РАДУГА

ПТИЦЫ

ХОЗЯЙСТВО

РОЩА

ЧУДЕСА

КУКУШКА

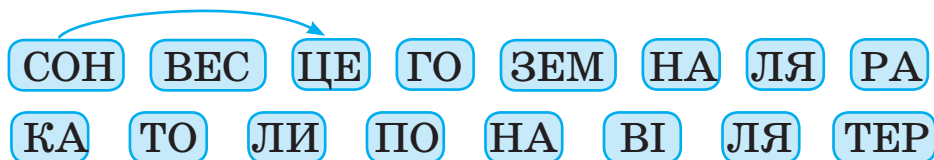
ОШИБАТЬСЯ

ЭХО

- 6 Підкресли жанри творів, які не згадувались у цьому розділі.

Вірш, оповідання, казка, прислів'я, байка.

- 7 «Збери» слова з віршів Тараса Шевченка за поданим зразком.

- 8 Віднови вірш Тараса Шевченка, впиши пропущені слова.

...Світає,

Край неба _____,

Соловейко в темнім гаї

Сонце _____.

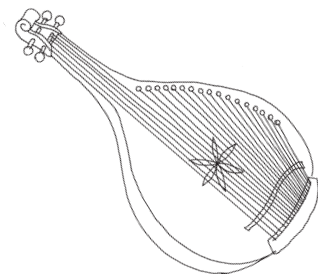
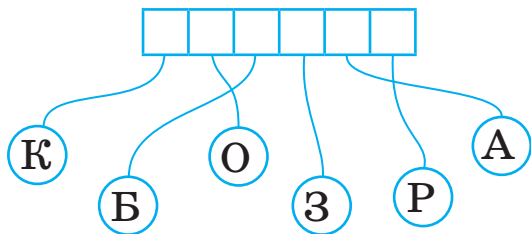
Тихесенько вітер _____,

Степи, лани _____,

Між ярами над ставами

Верби _____.

- 9 Розшифруй слово.

Перевір себе

- 1 Назва теми: «Тарас Григорович Шевченко — великий народний ...»
 - поет;
 - художник;
 - поет і художник.

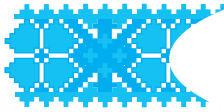
- 2 Тараса Григоровича Шевченка називають великим ...
 - Скрипалем; Кобзарем; Піснярем.

- 3 Тарас Шевченко народився ...
 - у місті Черкаси;
 - у селі Моринці;
 - у місті Києві.

- 4 Хто в темнім гаї сонце зустрічає?
 - Жайворонок; соловейко; зозуля.

- 5 У вірші «Зацвіла у лузі...» калина порівнюється ...
 - з малиною;
 - з дитиною;
 - з дорослою людиною.

- 6 Тихесенько вітер віє,
стеги, лани мріють,
між ярами над ставами
верби ...
 - ростуть; похилились; зеленіють.

ТВОРИ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ

ВІРШІ ЦІКАВІ І РІЗНІ

- 1 До поданих слів добери слова з протилежним значенням із вірша Максима Рильського «Зима».

Молодий — _____

Сумний — _____

- 2 Розгадай кросворд. Прочитай назву вірша Ліни Костенко. На основі вірша склади казочку.

а) Мете, крутить, сипле, сіє, сіється вітром.

б) Без пилки, без сокири, а мости будує.

в) Завірюха в гай прийшла
та сестрицю привела.

Сніг кружля, не стелиться.

Звуть сестру ...

г) Попід дах серед зими всілись білі кажани.
І донизу головою продрімали до зими.

д) Зелену сукню маю, ніколи не міняю,
Один-єдиний раз на рік її я прикрашаю.

- 3 Прочитай вірш Василя Марсюка «Рідна гора». З чим порівнює равлик маленький кущ? Розшифруй прислів'я.

РІДНИЙ

КРАЙ

ЗЕМНИЙ

РАЙ.

- 4 Заповни кросворд словами з вірша Платона Воронька «Картина».

- 5 Що мають зробити кури, щоб наварити каші? Відповіді знайди у вірші Івана Світличного «Безконечник» і впиши в клітинки.

КУРИ Б, Б,
 Б, Б КАШУ.

- 6 Прочитай вірш Леоніда Глібова «Котилася тарілочка». Поеднай стрілками пари слів, що римуються.

ГОРІ

ДАВНО

ТУМАН

ДВОРІ

ОДНО

ЖУПАН

Перевір себе

- 1 Назва теми: «Вірші цікаві ...»
 і різні; і казкові; і чудові.
- 2 Про зиму, весну та працю згадується у творі ...
 «Пряля»;
 «Зима»;
 «Розмова про сонце».
- 3 Діалог — це...
 висловлювання однієї особи;
 фантазії про те, чого не буває;
 розмова двох або кількох осіб.
- 4 Кущ малесенький — гай ...
 для зайчика;
 для равлика;
 для хлопчика.
- 5 Небувалиці у вірші Платона Воронька «Картина» зображено ...
 дівчинкою;
 хлопчиком;
 автором.
- 6 Твір Леоніда Глібова «Котилася тарілочка» — ...
 вірш загадка;
 вірш безконечник;
 вірш діалог.

КАЗКОВИЙ ДИВОСВІТ

- 1 Поділи казку Івана Франка «Лисичка і Журавель» на дві частини. Добери заголовок до кожної з них.

- 2 Знайди на кольоровій вкладці малюнки до казки «Лисичка і Журавель». Перекажи казку за малюнками.

- 3 З'єднай частини прислів'їв. Познач те, яке відповідає змісту казки.

Хто пізно приходить,

добре годувати.

Яке частування,

не укажчик.

Чим багатий,

таке й дякування.

Гість хазяїнові

тим і радий.

Ситого гостя

той сам собі шкодить.

- 4 Прочитай вірш Ліни Костенко «Бузиновий цар». Знайди та запиши рими до поданих слів.

Садочку — _____ .

Сидить — _____ .

Грізні — _____ .

На троні — _____ .

Волохаті — _____ .

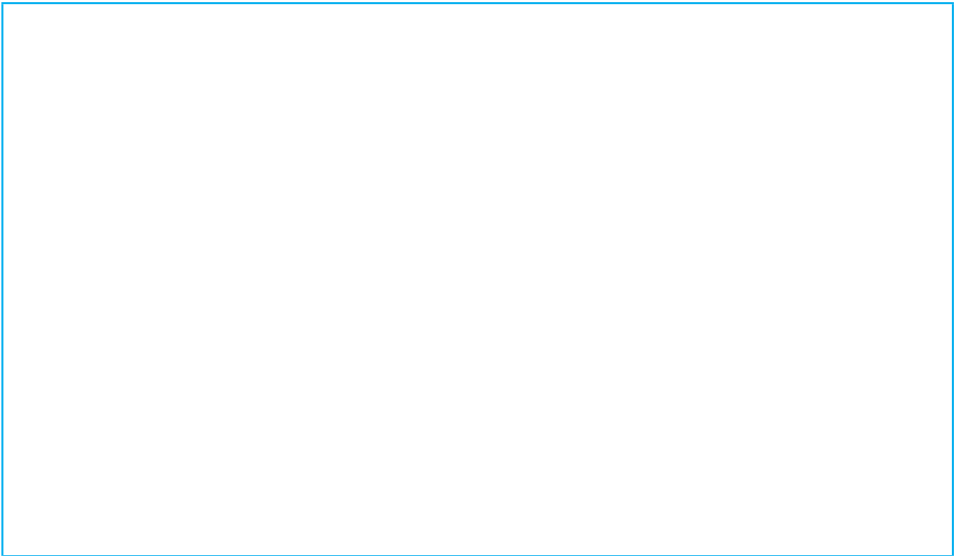
Мурашки — _____ .

Який гість, така йому і честь.

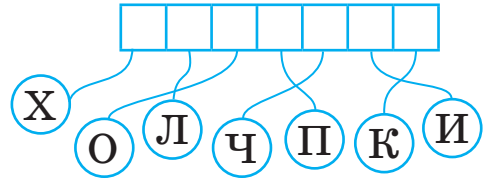
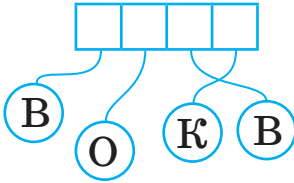
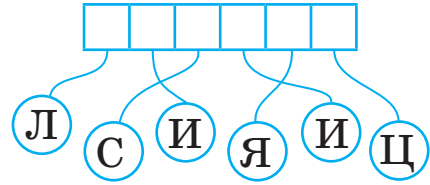
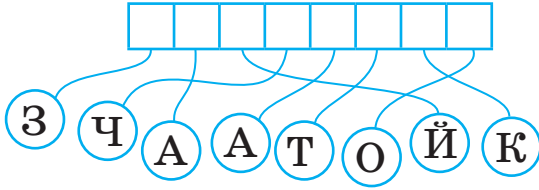
- 5 Як головні герої вірша Ліни Костенко уявляли собі бузинового царя? Уяви та намалюй його портрет, використовуючи, ознаки.

НА ОПАНЧІ ЗОРІ СВІТЯТЬСЯ
БРОВИ ВОЛОХАТІ
СИДИТЬ В КОРОНІ
СИВІ КОСМИ ПЕЛЕХАТІ
СИДИТЬ, УСМІХАЄТЬСЯ
ОЧІ РІЗНІ, БРОВИ ГРІЗНІ
ГРАЄ В ДУДКУ
КІГТИ, ЯК ЗАЛІЗНІ
ОЧІ НЕ СТРАШНІ
РУКИ В НЬОГО ХАПУНИ

6 Віднови слова.

Героями якого твору є ці персонажі? Знайди цей твір у підручнику. Поясни, як ти виконував завдання. Що тобі допомогло?

7 Добери до казки свій заголовок. Запиши.

8 Склади й розкажи казочку про червону морквинку, білого кролика та веселого їжачка. Уяви, що твоїми слухачами є лісові мешканці.

9 З'ясуй, про що йдеться. Віднови прислів'я.

ОПОВІДАННЯ ПРО ВАЖЛИВЕ

1 Допиши слова з оповідання Василя Сухомлинського «У привокзальному садку».

ПОЗНАЙОМИ

ГРАЛИ

ВРЯТУВА

ПОДРУЖИ

ПОПРОЩАЛИ

ПІДКИН

МИЛУВАЛИ

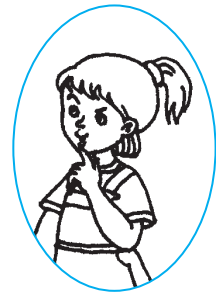
Де жили Оля й Сергійко? Вкажи стрілкою.

місто серед
піщаної пустелі

місто на півночі

на березі
Льодовитого океану

- 2 Знайди та прочитай в оповіданні Василя Сухомлинського «Про що думала Марійка» слова, які передають захоплення, рух, радість, смуток; слова, які треба читати пошепки, голосно, дуже голосно.
- 3 Віднови послідовність подій, описаних у творі Василя Сухомлинського «Горбатенька дівчинка». Покажи цифрами.
- У двері хтось постукав.
 - Клас розв'язував задачу.
 - Діти лагідно всміхалися.
 - Учитель затамував подих.
 - Клас витримав іспит.
- 4 Прочитай оповідання Всеволода Нестайка «Руденький». Слова, якими можна охарактеризувати руденького хлопчика, обведи червоним кольором, а слова для характеристики чорнявого хлопця — чорним.

ХОРОШИЙ
ПОГАНИЙ
СКРОМНИЙ
НЕКУЛЬТУРНИЙ

ЖАДІБНИЙ
ТУРБОТЛИВИЙ
БЕЗСОВІСНИЙ
ВВІЧЛИВИЙ

5 Заповни таблицю.

Назва твору	«Він живий»
Жанр	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
Головна думка	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

6 Яке з оповідань цього розділу тобі сподобалось найбільше? Намалюй головного героя цього оповідання. Розкажи про нього.

Перевір себе

- 1 Назва теми: «Оповідання ...»
 - про дітей;
 - про важливе;
 - про школярів.
- 2 Дітей в оповіданні «У привокзальному садку» звали ...
 - Марійка й Миколка;
 - Оля й Сергійко;
 - Наталка й Василько.
- 3 Марійка з оповідання «Про що думала Марійка» сховалась ...
 - під вербою; під березою; під дубом.
- 4 Нову ученицю в оповіданні Василя Сухомлинського «Горбатенька дівчинка» клас зустрів ...
 - добре; погано; байдуже.
- 5 Висловлювання *А совість* — це в людині головне з оповідання Всеволода Нестайка «Руденький» є ...
 - зачином;
 - основною частиною;
 - кінцівкою твору.
- 6 В оповіданні «Він живий!» за Віктором Кавою Слава врятував ...
 - кошеня; черепаху; їжака.

ОЙ ВЕСНА, ВЕСНА, ДНЕМ КРАСНА...

- 1 Випиши слова-рими з українських народних співаночок «Ой весна, весна...» і «Вийди, вийди, сонечко».

- 2 Хто з героїв оповідання Олександра Копиленка «Весна у лісі» виконував такі дії? Покажи стрілками.

Відігріває, годує
Висить вниз головою
Не чують, що навколо
співають синиці
Сховались в колючому
чагарнику

- 3 Випиши з вірша Ліни Костенко «Берізки по коліна у воді» слова, у яких «сховалися» слова *яр, ліс, лава, різка, низ*.

- 4 Прочитай вірш Ліни Костенко. Від чого перекинулася шпаківня?

- 5 Знайди на кольоровій вкладці малюнок, як діти зробили шпаківню. Склади розповідь за малюнком.

- 6 Віднови прислів'я про весну.

_____ багата на квітки, а хліба в _____
позичає.

Весною дні _____, а ночі _____.

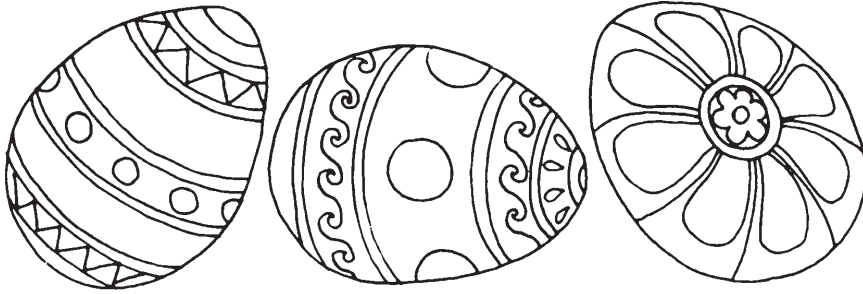
Весняний _____ рік годує.

- 7 Заповни таблицю.

Назва твору	Гей, Великдень	Писанка
Свято		
Прикмети весни		
Народні обряди		
Настрій у кольорі		

- 8 Розмалюй писанки. Кому б ти хотів їх подарувати? Запиши.

- 9 Встав пропущені букви в слова з тексту «Квіти — землі окраса». Що ти знаєш про ці квіти? Розкажи.

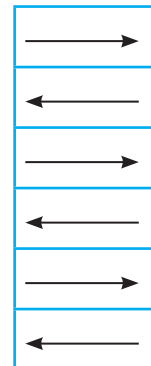
Р _ С Т П Р _ Л І С _ К К О З _ Л _ Ц Ї

- 10 Підкресли слова, яких немає у вірші Ганни Чубач «Я беру своє відерце».

Огірки, капуста, квасоля, відерце, пісенька, помідори.

- 11 Користуючись підказкою, прочитай назви пташок.

Д	Р	О	З	Д	И	К	О	Н	О	П
Р	А	Ч	В	І	В	И	К	Н	Я	Л
И	К	И	Щ	И	Г	Л	И	К	И	І
Я	Л	У	З	О	З	А	Г	Л	О	В
С	О	Л	О	В	Е	Й	К	О	Л	А
					И	К	В	І	Т	С

- 12 Відгадай загадки. Впиши відгадки в сітку кроссворда.
Прочитай слово в кольоровому стовпчику.

* * *

Вишні росами вмивались,
чепурились, наряджались.
В білі вбралися сорочки —
звеселилися садочки.

* * *

Лиш весна привітна
У гостях з'явилась —
На гіллі тендітнім
Котики розсілись.
Це цвіте —

* * *

Я найперша квітка в гаї,
Синім цвітом зацвітаю,
Відгадайте, що за квітка,
Бо мене не стане влітку.

* * *

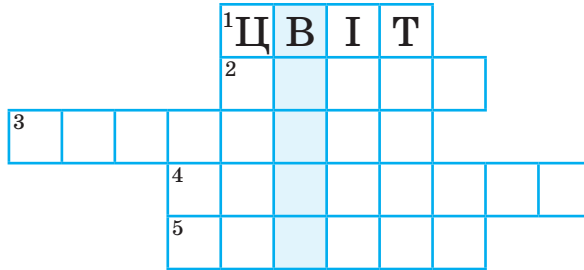
Вона цвіте в травневі дні
Між великим листом.
Виснуть квіточки дрібні
Запашним намистом.

* * *

Маю п'ять пелюсток
І напівкруглий зелений листок,
А серединка у мене жовтенька,
Личко не кругле,

А трохи довгеньке.
 Квітка я ніжна,
 Низенька, дрібна,
 А як запахну —
 Приходить весна.

- 13 У якому творі йдеться про весняні квіти? Запиши його назву.

- 14 Закінчи речення з вірша Анатолія Костецького.

В світі усе починається з _____
 _____.

- 15 Добери з вірша Лесі Українки «На зеленому горбочку» слова, що римуються.

ХАТИНКА — _____
 ГОРБОЧКУ — _____
 ЗАСВІТИЛО — _____

Перевір себе

- 1 Назва теми: «Ой весна, весна...»
 - прекрасна;
 - днем красна;
 - сонце ясне.
- 2 Про білченят, зайченят, кажана та мурашок розповідається в тексті ...
 - «Вийди, вийди, сонечко»;
 - «Весна у лісі»;
 - «Ой весна, весна...».
- 3 У вірші Ліни Костенко «Берізки по коліна у воді» білі гуси порівнюються ...
 - із журавлями;
 - із лебедями;
 - із чаплями.
- 4 Життя квітів починається ...
 - з фіалок;
 - з рясту;
 - з пролісків.
- 5 Крашанки та писанки виготовляють ...
 - до Великодня;
 - до Дня матері;
 - до початку весни.
- 6 Із чим порівнюється хатинка у вірші «На зеленому горбочку»?
 - з равликом;
 - з дитиною;
 - з кущем.

Я ХОЧУ СКАЗАТИ СВОЄ СЛОВО

- 1 Доповни речення з вірша Тамари Коломієць «Задзвонив синенький дзвоник» словами, що «сховалися» у травичці.

Задзвонив синенький дзвоник на ...

Розправляв малі крилята, наче ...

Він казки поніс ...

У шапці-невидимці сто ...

- 2 Пофантазуй, як можна продовжити твір Валентина Струтинського «Жива казка». Напиши план переказу продовження цієї казки.

План

Разом із сусідом по парті підготуйте декорації, ляльок та покажіть виставу за даним твором.

- 3 Стисло охарактеризуй твір. Виконай завдання.

Як я придумала перший вірш

Автор _____

Жанр _____

Головна думка _____

Про що ти хотів би запитати автора цього твору? Склади й запиши два запитання.

- 4 Добери рими до поданих слів.

ЧИТАЛА — _____

МАЛЮВАТИ — _____

ОЛІВЦЯМИ — _____

КАЗОЧОК — _____

- 5 Роз'єднай слова і прочитай рядки з твору Павла Глазового «Як Сергійко вчив клоуна Бобу складати вірші».

НЕЩОДАВНОУСЕРГІЙКА

БУЛИІМЕНІНИ.

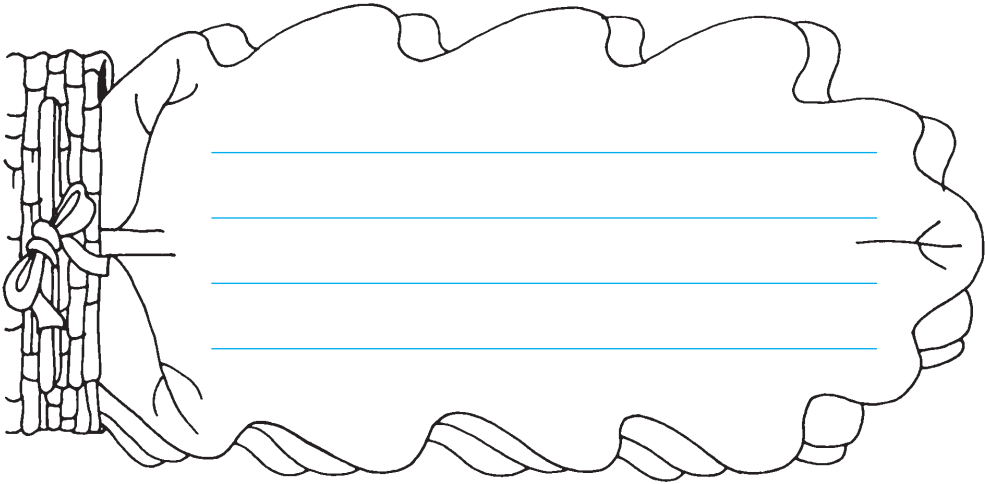
ГАРНИХІГРАШОКЩЕБІЛЬШЕ

СТАЛОУХЛОПЧІНИ...

Розкажи про іграшку, з якою розмовляв хлопчик.

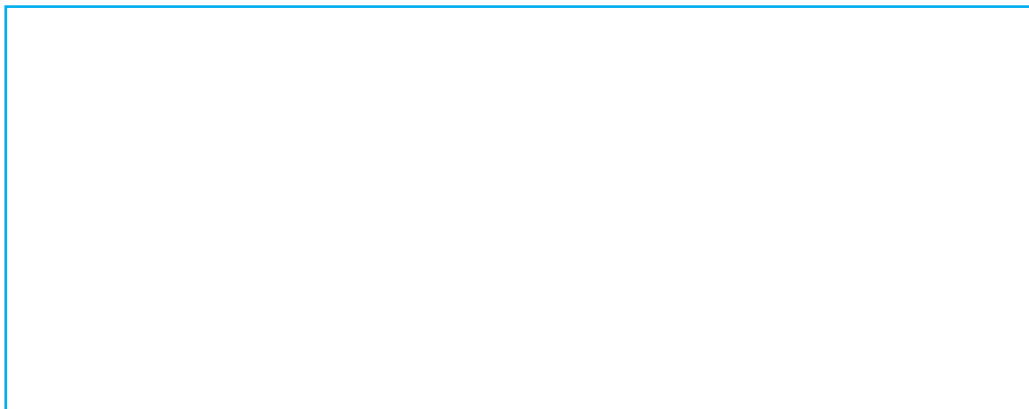
- 6 Прочитай вірш Володимира Коломійця «Ліс і лис». Допоможи лису скласти віршик про ліс.

- 7 Заповни таблицю.

Назва твору	Поет	Що це?
Автор		
Персонажі		
Місце дії		
Хто з персонажів поводить-ся, як людина?		

- 8 Прочитай вірш Ганни Чубач «Що це?». Уяви, що тобі зустрівся табун білогривих хмарин, запряжених золотими промінчиками сонця. Куди летять білі коні? Кого наздоганяють? А може, це вони від когось тікають? Склади казку. Зроби до неї малюнок.

- 9 Знайди й поєднай лініями назви днів тижня.

П	О	Н	Е	Д	Ч	Е	Т
В	К	О	Л	І	А	Е	В
І	С	Е	Р	Е	Д	Р	Я
В	К	П'	Я	Т	Н	И	Ц
Т	О	С	О	Т	Я	Л	І
О	Р	У	Б	А	Н	Е	Д

Допиши назву твору, в якому йдеться про дні тижня.

«ПІДКАЖИ _____»

Роби тепер, а не відкладай на четвер.

- 10 Прочитай вірш Галини Малик «Що для чого треба?». Встав у слова пропущені букви. Укажи порядок уживання цих слів у вірші.

М _ Л _ Т _ К

С _ К _ Р _

Р _ К _

Л _ П _ Т _

- 11 Доповни вірш Галини Малик новими рядками. Впиши необхідні слова і прочитай.

Щоб картини малювати,

Треба _____ й _____ мати.

Щоб вишити на рушнику квітки,

Потрібні _____ і _____.

Щоб з гірки стрімголов помчати,

Слід взяти _____ і _____.

Слова для довідки: пензлі, фарби, голка, нитки, лижі, санчата.

- 12 Прочитай текст Анатолія Качана «Забавлянка». Поєднай стрілками частини висловлювань.

Жив собі горобець, — от і казочка уся.

А куди ж середина казок пропала? от і казочки кінець.

Жило собі порося, — Пішла до лісу і заблукала.

- 13 Згадай оповідання Василя Сухомлинського «Синій світ». Чому хлопчик злякався? Чому засміявся? Напиши.

- 14 Уяви, що ти дивишся на свою кімнату, подвір'я або шкільний клас крізь кольорове скельце. опиши побачене. Використовуй слова *дивовижний, незвичайний, таємничий, загадковий, казковий, фантастичний*.

Перевір себе

- 1 Назва теми: «Я хочу сказати...»
 - правду;
 - своє слово;
 - таке слово.
- 2 Хто танцював на листочку білої лілії в оповіданні Валентина Струтинського «Жива казка»?
 - Зелений коник;
 - краснопірка;
 - окунь.
- 3 До якого твору можна поставити таке запитання? Хто складає вірші про сонячний ліс?
 - «Поет»;
 - «Ліс і лис»;
 - «Підкажи словечко».
- 4 Куди вчителька в оповіданні Василя Сухомлинського «Я хочу сказати своє слово» повела першокласників на екскурсію?
 - У ліс;
 - парк;
 - поле.
- 5 Хлопчик Сергійко вчив клоуна Бобу...
 - складати вірші;
 - кататися на ковзанах;
 - плавати.

ЗМІСТ

У РІДНІЙ ШКОЛІ — РІДНЕ СЛОВО	1
Наче вулик наша школа	1
Розвивайся, звеселяйся, моя рідна мово...	6
КАЗКА ВЧИТЬ, ЯК НА СВІТІ ЖИТЬ	13
Українські народні казки	13
Казки народів Європи	18
НЕМА БЕЗ КОРЕНЯ РОСЛИНИ, А НАС, ЛЮДЕЙ, БЕЗ БАТЬКІВЩИНИ	22
Рідна домівка, рідна сім'я — тут виростає доля моя	22
Добриденя тобі, Україно моя!	27
Зимонько-снігуронько, наша білогрудочко...	30
ТАРАС ГРИГОРОВИЧ ШЕВЧЕНКО — ВЕЛИКИЙ НАРОДНИЙ ПОЕТ І ХУДОЖНИК.	36
ТВОРИ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ.	40
Вірші цікаві і різні	40
Казковий дивосвіт.	43
Оповідання про важливе	47
Ой весна, весна, днем красна...	51
Я хочу сказати своє слово	57

Навчальне видання Н18700У Підписано до друку 13.11.2012.
Формат 70×90/16. Папір офсетний.
Царевська Ніна Іванівна Гарнітура Шкільна. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 5,85.

ЧИТАЙКО ТОВ Видавництво «Ранок».
Зошит з читання для 2 класу Свідоцтво ДК № 3322 від 26.11.2008.
Додаток — «Помічник юного читача» 61071 Харків, вул. Кібальчича, 27, к. 135.
Для листів: 61045 Харків, а/с 3355.

Редактор *А. В. Руднєва* Е-mail: office@ranok.com.ua
Художник *О. В. Зеркалій* Тел. (057) 719-48-65,
Технічний редактор *О. В. Романова* тел./факс (057) 719-58-67.
Верстка *С. В. Яшиш*

З питань реалізації звертатися за тел.:

у Харкові – (057) 727-70-80, 727-70-77;	Луганську – (0642) 53-34-51;
Києві – (044) 599-14-53, 377-73-23;	Львові – (032) 244-14-36;
Білій Церкві – (04563) 3-38-90;	Миколаєві і Одесі – (048) 737-46-54;
Вінниці – (0432) 55-61-10, 27-70-08;	Сімферополі – (0652) 54-21-38;
Дніпропетровську – (056) 785-01-74, 789-06-24;	Тернополі – (0352) 49-58-36;
Донецьку – (062) 344-38-38;	Хмельницькому – (0382) 70-63-16;
Житомирі – (0412) 41-27-95, 44-81-82;	Черкасах – (0472) 51-22-51, 36-72-14;
Івано-Франківську – (0342) 72-41-54;	Чернігові – (0462) 62-27-43.
Кривому Розі – (056) 401-27-11;	Е-mail: commerce@ranok.com.ua.

«Книга поштою»: 61045 Харків, а/с 3355. Тел. (057) 717-74-55, (067) 546-53-73.

Е-mail: pochta@ranok.com.ua

www.ranok.com.ua

Папір, на якому надрукована ця книга,

безпечний для здоров'я
та повністю
переробляється

з оптимальною білизною,
рекомендованою
офтальмологами

вибілювався
без застосування
хлору

Разом дбаємо про екологію та здоров'я

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

УДК 372.41:373.3
ББК 74.202.5
Ц18

Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах
(лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти
Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України
від _____ № _____)

Рецензенти:

В. І. Лиженко, учитель вищої категорії, учитель-методист Харківської гімназії № 13;
Н. В. Курганова, учитель вищої категорії ХПНВК «Гімназія Очаг»

Царевська Н. І.

Ц18 Читайко: Зошит з читання для 2 класу.— Х.: Вид-во «Ранок»,
2013.— 64 с., іл. + Дод. (4 с.)

ISBN 978-617-090-607-6

Зошит складений відповідно до чинної програми з читання для 2 класу та до нового підручника О. Я. Савченко «Читанка» (К.: Освіта, 2012) для 2 класу загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання.

Посібник містить завдання для вдосконалення навичок читання, розвитку мовлення та збагачення словника учня. Різноманітні види робіт із текстом спрямовані на формування в учнів уміння висловлювати думки в усній і письмовій формі. Після кожної теми наведено матеріал для перевірки знань учнів.

Посібник може бути використаний під час уроку та при виконанні домашніх завдань.

Додаток до зошита «Помічник юного читача» містить кілька корисних пам'яток і словничок для учня. Кольорова вкладка призначена для закріплення вивченого матеріалу в ігровій формі. До кожного малюнка вкладки учень повинен пригадати твір і переказати його.

ББК 74.202.5

**Разом дбаємо
про екологію та здоров'я**

ISBN 978-617-090-607-6

© Н. І. Царевська, 2013
© О. В. Зеркалій, іл., 2013
© ТОВ Видавництво «Ранок», 2013